

LEGE nr. 115 din 28 iunie 1999 (*republicată*)

privind responsabilitatea ministeriala*)

(actualizata până la data de 27 aprilie 2004*)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 334 din 20 mai 2002

Data intrării în vigoare 20-05-2002

Formă consolidată valabilă la data 27-04-2004

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 27-04-2004 până la data de 03-02-2005

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGE nr. 115 din 28 iunie 1999(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.334 din 20-05-2002

Notă CTCE

*) Textul initial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 334 din 20 mai 2002. Aceasta este forma actualizata de S. C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt până la data de 27 aprilie 2004, cu modificările și completările aduse de: [LEGEA nr. 161 din 19 aprilie 2003](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 24 din 21 aprilie 2004](#).

*) Republicată în temeiul [art. II din Legea nr. 253/2002](#) pentru modificarea și completarea unor dispozitii ale [Legii nr. 115/1999](#) privind responsabilitatea ministeriala, reprodusa la pag. 1-2 dandu-se textelor o noua numerotare.

[Legea nr. 115/1999](#) privind responsabilitatea ministeriala a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 28 iunie 1999 și a mai fost modificata prin:

- [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 130/1999](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 20 septembrie 1999 (aprobata cu modificari prin [Legea nr. 468/2001](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 25 iulie 2001);

- [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 289/2000](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 706 din 29 decembrie 2000 (aprobata prin [Legea nr. 31/2001](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 7 martie 2001).

Capitolul 1

Dispozitii generale

Dispozitii generale

Articolul 1

Guvernul, în intregul sau, și fiecare dintre membrii acestuia sunt obligati să își indeplineasca mandatul cu respectarea Constituției și a legilor tarii, precum și a programului de guvernare acceptat de Parlament.

Articolul 2

(1) Guvernul raspunde politic numai în fața Parlamentului, ca urmare a votului de incredere acordat de către acesta cu prilejul investiturii.

(2) Fiecare membru al Guvernului raspunde politic în mod solidar cu ceilalti membri pentru activitatea Guvernului și pentru actele acestuia.

Articolul 3

(1) Raspunderea politica a Guvernului consta în demiterea sa, ca urmare a retragerii increderii acordate de către Parlament, prin adoptarea unei motiuni de cenzura, în condițiile prevederilor art. 113 și 114 din Constitutie, republicată.

(2) Guvernul și celelalte organe ale administrației publice sunt obligate să prezinte Camerei Deputatilor și Senatului, precum și comisiilor parlamentare informațiile și documentele cerute în temeiul art. 111 alin. (1) din Constitutie, republicată, în termen de maximum 20 de zile de la primirea solicitarii.

(3) Guvernul și fiecare dintre membrii săi au obligația sa răspundă la intrebarile sau la interpelarile formulate de deputati ori de senatori, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constitutie, republicată, în condițiile prevăzute de regulamentele celor două Camere ale Parlamentului.

Art. 3 a fost modificat de pct. 1 al [art. VII al Titlului III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 24 din 21 aprilie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 27 aprilie 2004.

Articolul 4

(1) În termen de 15 zile de la data încetării mandatului Guvernului sau al unuia dintre membri, potrivit art. 105 și 109 din Constituție, aceștia vor prezenta situația privind gestionarea activității ministeriale de care au răspuns, precum și a problemelor aflate în curs de derulare, pe baza unui protocol de predare-primire.

(2) Structura și conținutul protocolului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului*).

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și conducătorilor celorlalte autorități ale administrației publice centrale și locale de la data eliberării lor din funcție.

*) A se vedea [Hotărârea Guvernului nr. 2/2001](#) pentru aprobarea structurii și conținutului protocolului de predare-primire întocmit de membrii Guvernului și de conducătorii celorlalte organe de specialitate ale administrației publice la expirarea mandatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 5 ianuarie 2001.

Articolul 5

Pe lângă răspunderea politica, membrii Guvernului pot răspunde și civil, contravențional, disciplinar sau penal, după caz, potrivit dreptului comun din aceste materii, în măsura în care prezenta lege nu cuprinde dispoziții derogatorii.

Articolul 6

În înțelesul prezentei legi, sunt membri ai Guvernului primul-ministru, ministrii și alți membri stabiliți prin lege organica, numiți de Președintele României pe baza votului de încredere acordat de Parlament.

Capitolul 2

Raspunderea penala

Raspunderea penala

Articolul 7

(1) Intra sub incidența prezentei legi faptele savarsite de membrii Guvernului în exercitiul funcției lor și care, potrivit legii penale, constituie infracțiuni.

(2) Pentru savarsirea altor infracțiuni, în afara exercitiului funcției lor, membrii Guvernului raspund potrivit dreptului comun.

(3) Persoanele prevăzute la art. 6 raspund penal pentru faptele savarsite în exercitiul funcției lor, potrivit normelor de procedura stabilite prin prezenta lege.

Articolul 8

(1) Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 12 ani următoarele fapte savarsite de membrii Guvernului în exercitiul funcției lor:

a) împiedicarea, prin amenintare, violenta ori prin folosirea de mijloace frauduloase, a exercitării cu buna-credință a drepturilor și libertăților vreunui cetățean;

b) prezentarea, cu rea-credință, de date inexacte Parlamentului sau Președintelui României cu privire la activitatea Guvernului sau a unui ministru, pentru a ascunde savarsirea unor fapte de natura să aducă atingere intereselor statului.

(2) Constituie, de asemenea, infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani următoarele fapte savarsite de către un membru al Guvernului:

a) refuzul nejustificat de a prezenta Camerei Deputaților, Senatului sau comisiilor permanente ale acestora, în termenul prevăzut la art. 3 alin. (2), informațiile și documentele cerute de acestea în cadrul activității de informare a Parlamentului de către membrii Guvernului, potrivit art. 111 alin. (1) din Constituție, republicată;

b) emiterea de ordine normative sau instrucțiuni cu caracter discriminatoriu pe temelii de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, vârstă, sex sau orientare sexuală, apartenență politică, avere sau origine socială, de natura să aducă atingere drepturilor omului.

(3) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) se pedepsește.

Litera a) a alin. (2) al art. 8 a fost modificat de pct. 2 al [art. VII al Titlului III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 24 din 21 aprilie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 27 aprilie 2004.

Articolul 9

(1) În cazul savarsirii de către membrii Guvernului a unor infracțiuni în exercitiul funcției lor, altele decât cele prevăzute la art. 8, se aplică pedeapsa prevăzută de legea penală pentru acele infracțiuni.

(2) În cazurile prevăzute la art. 7 alin. (1) și la art. 8, pe lângă pedeapsa principală se va aplica și pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a mai ocupa o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de conducere pe o perioadă de la 3 la 10 ani.

Articolul 10

Raspunderea penala este personala și ea priveste pe fiecare membru al Guvernului în parte, pentru faptele comise în exercitarea functiei sale.

Articolul 11

Membrii Guvernului raspund penal pentru faptele savarsite în exercitiul functiei lor, de la data depunerii juramantului și până la încetarea functiei, în condițiile prevăzute de Constitutie.

Capitolul 3

Procedura de urmărire penala și de judecare

Procedura de urmărire penala și de judecare

Articolul 12

Numai Camera Deputatilor, Senatul și Președintele României au dreptul sa ceara urmarirea penala a membrilor Guvernului pentru faptele savarsite în exercitiul functiei lor.

Articolul 13

(1) Dezbaterea propunerii de incepere a urmaririi penale în Camera Deputatilor sau în Senat se face pe baza raportului întocmit de o comisie permanenta care, în cadrul competentei sale, a efectuat o ancheta privitoare la activitatea desfășurată de Guvern sau de un minister ori de o comisie speciala de ancheta constituita în acest scop.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) se inscrie cu prioritate pe ordinea de zi a Camerei Deputatilor sau a Senatului, după caz.

(3) După începerea urmaririi penale membrul Guvernului care este și deputat sau senator poate fi perchezitionat, retinut ori arestat numai cu încuviintarea Camerei din care face parte, după ascultarea sa, cu respectarea prevederilor art. 72 alin. (2) din Constitutie, republicată, și a regulilor de procedura cuprinse în regulamentul Camerei din care face parte.

Alin. (3) al art. 13 a fost modificat de pct. 3 al [art. VII al Titlului III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 24 din 21 aprilie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 27 aprilie 2004.

Articolul 14

(1) La dezbaterile din cele două Camere ale Parlamentului prezenta celui în cauza este obligatorie. Lipsa nejustificata a membrului Guvernului nu împiedica desfășurarea lucrărilor.

(2) În situația în care cel în cauza se afla în imposibilitate obiectiva de a se prezenta, Camera Deputatilor sau Senatul, cu prilejul dezbaterilor, va fixa un nou termen.

(3) Cel în cauza are dreptul să își expuna punctul de vedere cu privire la fapta ce constituie obiectul cererii de a fi urmarit penal, precum și asupra cererii de ridicare a imunitatii parlamentare, atunci când este cazul.

Articolul 15

Cererea de urmărire penala a membrilor Guvernului și, după caz, de ridicare a imunitatii parlamentare se adoptă cu respectarea prevederilor art. 67 și ale art. 76 alin. (2) din Constitutie, republicată. Votul este secret și se exprima prin bile.

Art. 15 a fost modificat de pct. 4 al [art. VII al Titlului III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 24 din 21 aprilie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 27 aprilie 2004.

Articolul 16

(1) În exercitarea dreptului de a cere urmarirea penala a unui membru al Guvernului, Președintele României, la propunerea comisiei speciale instituite pentru analiza sesizarilor cu privire la savarsirea unei infractiuni în exercitiul functiei de către membrii Guvernului, adreseaza ministrului justiției o cerere în acest scop, pentru a proceda potrivit legii.

(1[^]1) Președintele României este sesizat pentru a cere urmarirea penala a unui membru al Guvernului de către primul-ministru, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Suprema de Justiție sau de procurorul general al Parchetului Național Anticoruptie.

(1[^]2) Orice cetatean care are cunoștința despre savarsirea unei fapte penale de către membrii Guvernului în exercitiul functiei lor se poate adresa primului-ministru, procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Suprema de Justiție sau procurorului general al Parchetului Național Anticoruptie, pentru a solicita sesizarea Presedintelui României.

(2) Comisia speciala prevăzută la alin. (1) este formata din 5 membri, iar componenta acesteia se aproba prin decret al Presedintelui României, la propunerea ministrului justiției și a ministrului de interne, în termen de 30 de zile de la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

(3) Pe baza analizei sesizarii, a probelor depuse în susținerea acesteia, a declaratiilor și a probelor invocate de membrul Guvernului față de care se solicita urmarirea penala, comisia speciala prevăzută la alin. (1) va prezenta

Presedintelui României un raport cu propuneri privind urmarirea penala sau clasarea sesizarii. Sedintele comisiei nu sunt publice. Membrul Guvernului pentru care s-a facut sesizarea are dreptul de a fi audiat de comisie inaintea întocmirii raportului acesteia.

(3¹) Preşedintele României hotaraste asupra raportului prezentat de comisia speciala prevăzută la alin. (3) şi dispune comunicarea solutiei mijloacelor de informare în masa.

(4) Dacă membrul Guvernului pentru care Preşedintele României a cerut urmarirea penala este şi deputat sau senator, ministrul justiţiei sau, după caz, primul-ministru va solicita Camerei competente sa declanseze procedura de adoptare a cererii de incepere a urmaririi penale. Dispozitiile art. 13-15 se aplică în mod corespunzător.

(5) În situaţia în care cel în cauza este ministrul justiţiei, cererea se adreseaza primului-ministru.

Alin. (1¹) şi (1²) ale art. 16 au fost introduse de pct. 1 al art. IV din Titlul I, Cartea a II-a din LEGEA nr. 161 din 19 aprilie 2003, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 279 din 21 aprilie 2003.

Alin. (3) al art. 16 a fost completat de pct. 2 al art. IV din Titlul I, Cartea a II-a din LEGEA nr. 161 din 19 aprilie 2003, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 279 din 21 aprilie 2003.

Alin. (3¹) al art. 16 a fost introdus de pct. 3 al art. IV din Titlul I, Cartea a II-a din LEGEA nr. 161 din 19 aprilie 2003, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 279 din 21 aprilie 2003.

Articolul 17

Preşedintele României va fi instiintat despre înscrierea pe ordinea de zi a sedintei Camerei Deputatilor sau a Senatului a raportului prevăzut la art. 13 alin. (1).

Articolul 18

Dacă una dintre cele două Camere ale Parlamentului sau Preşedintele României a cerut urmarirea penala, dosarul cauzei se trimite, de îndată, ministrului justiţiei sau, după caz, primului-ministru, pentru a proceda potrivit legii.

Articolul 19

Până la începerea urmaririi penale Camera Deputatilor, Senatul sau Preşedintele României poate să retraga, motivat, cererea prin care a solicitat urmarirea penala împotriva membrilor Guvernului.

Articolul 20

Urmarierea penala a membrilor Guvernului pentru faptele savarsite în exercitiul functiei lor se efectueaza de către Parchetul de pe lângă Curtea Suprema de Justiţie, iar judecarea acestora, de către Curtea Suprema de Justiţie, potrivit legii.

Articolul 21

În cazul în care s-a cerut urmarirea penala împotriva unui membru al Guvernului, Preşedintele României poate dispune suspendarea acestuia din functie.

Articolul 22

În cazul în care s-a dispus trimiterea în judecata a unui membru al Guvernului, ministrul justiţiei sau, după caz, primul-ministru comunică Presedintelui României data la care a fost sesizata Curtea Suprema de Justiţie, în vederea suspendarii din functie a acestuia.

Articolul 23

(1) În caz de infractiuni flagrante, persoanele prevăzute la art. 6 pot fi reţinute şi perchezitionate. Ministrul justiţiei îl va informa neintarziat pe preşedintele Camerei din care face parte membrul Guvernului sau, după caz, pe Preşedintele României.

(2) În situaţia în care cel în cauza este ministrul justiţiei, sesizarea prevăzută la alin. (1) se face de către primul-ministru.

Capitolul 4 Dispozitii finale

Dispozitii finale

Articolul 24

(1) Regulile de procedura prevăzute în prezenta lege se completeaza cu cele cuprinse în regulamentele celor două Camere ale Parlamentului şi în Codul de procedură penala, în măsura în care prezenta lege nu dispune altfel.

(2) Punerea sub urmărire penala a fostilor membri ai Guvernului pentru infractiunile savarsite în exercitiul functiei lor se face potrivit normelor de procedura din prezenta lege.

Articolul 25

(1) Până la ramanerea definitivă a hotărârii judecătoreşti de condamnare, persoanele prevăzute la art. 6 sunt considerate nevinovate.

(2) Hotărârea definitivă de condamnare a unui membru al Guvernului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Membrul Guvernului, condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă, va fi demis din funcție de Președintele României, la propunerea primului-ministru.

Articolul 26

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I*).

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga orice dispoziții contrare.

*) A se vedea și datele de intrare în vigoare a actelor normative modificatoare.
